

Why We Shouldn't Make Assumptions about Consumers! Bava Batra 92b

(כי אזלינן בתר רובא באיסורא אבל בממונא לא)

The Gemara describes a disagreement between Rav and Shmuel over whether we can presume the intentions of a consumer based on the majority of situations. In this shiur we will examine the logic behind Shmuel's view, namely that we should not presume that consumers are acting in the same manner as the majority of situations.

Questions? Comments? Email dinanddaf@gmail.com

1. משנה מכשירין ב:ח-ט

מֵצֵא בָּהּ מְצִיאָה, אִם רַב נִכְרִים, אֵינוֹ צָרִיךְ לְהַכְרִיז. וְאִם רַב יִשְׂרָאֵל, צָרִיךְ לְהַכְרִיז. מֵחֻצָּה לְמִחֻצָּה, צָרִיךְ לְהַכְרִיז...

If one found there lost property, If the majority [of the inhabitants] were non-Jews, one need not proclaim it; If the majority were Israelites, one must proclaim it; If they were half and half, one must [also] proclaim it...

מֵצֵא בָּהּ בֶּשֶׂר, הוֹלְכִין אַחֲרֵי רַב הַטְּבָחִים. אִם הָיָה מְבֻשָּׁל, הוֹלְכִים אַחֲרֵי רַב אוֹכְלֵי בֶּשֶׂר מְבֻשָּׁל:

If one found meat there, we follow the majority of the butchers. If it was cooked meat, we follow the majority of those who eat cooked meat.

2. משנה סנהדרין ג:ו

שְׁנַיִם אוֹמְרִים זָכָאִי, וְאֶחָד אוֹמֵר חַיִּב, זָכָאִי. שְׁנַיִם אוֹמְרִים חַיִּב, וְאֶחָד אוֹמֵר זָכָאִי, חַיִּב. אֶחָד אוֹמֵר זָכָאִי, וְאֶחָד...
אוֹמֵר חַיִּב, וְאֶפְלוּ שְׁנַיִם מְזַכִּין אוֹ שְׁנַיִם מְחַיְבִין וְאֶחָד אוֹמֵר אֵינִי יוֹדֵעַ, יוֹסִיפוּ הַדִּינִין

...If one says the defendant is liable and one says the defendant is exempt, or even if two of the judges deem exempt or two of them deem liable, and the other one says: I do not know, the court must add more judges and then rule in accordance with the majority opinion.

3. שיטה מקובצת ב"ב צב:

וּשְׁמוּאֵל אָמַר כִּי אִזְלִינָן בְּתַר רֹבָא בְּאִיסוּרָא אֲבָל בְּמִמוּנָא לֹא. וְנִרְאָה דְּהֵיִינוּ דּוּקָא בְּרֹבָא דְּלִיתִיהּ קָמֵן...
It seems that Shmuel's ruling only applies to presumptions rather than to concrete majorities.

4. פסקי הרי"ד ב"ב צב:

...היכא אמר שמואל דלא אזלינן בממונא בתר רובא? הני מילי היכא דנתבע מוחזק בממון ותובע בעי לאפוקי מיניה ולית ליה טענה אחריתי שיזכה בה אלא טענה דרובא, התם אמר שמואל דאין הולכין בממון אחר הרוב, דרובא וחזקה דממונא חזקה עדיפא והעמד ממון על חזקתו והמוציא מחבירו עליו הראיה. אבל היכא דתובע אית ליה על הנתבע טענה דמצוי למיזכי בה אלא דאיכא פלוגתא ביני דייני אי הויא טענה מעליא אי לוא, התם ודאי מודה שמואל דאזלינן בתר רובא דכתיב אחרי רבים להטות...

...Where did Shmuel say that we do not follow presumptions based on the majority in financial transactions? This is only where the defendant is currently in possession of the money, while the plaintiff is trying to extract the money from them, and the plaintiff has no other claim other than the presumption based on the majority of cases. That is where Shmuel says that we do not follow the presumption based on the majority of cases. For when "rov" and possession of money are in contest, possession is determinative: keep the money where it is, and any who wishes to extra money from another must produce evidence. But in a case where the plaintiff has a different winning claim, but there is a disagreement among the judges whether or not it is a good claim, there Shmuel would certainly agree that we follow the majority, as it is written, "to incline after the majority."

5. סנהדרין ג:

...קל וחומר מדיני נפשות ומה דיני נפשות דחמירי אמר רחמנא זיל בתר רובא דיני ממונות לא כל שכן: We learn a fortiori from capital cases: if in capital cases which are so severe the Torah said to follow the majority (of judges), in monetary cases, we certainly should do so.

6. תוספות דסנהדרין דף ג' ד"ה דיני ממונות

תימה דבריש המוכר פירות קאמר שמואל דאין הולכין בממון אחר הרוב ואמאי לא ניליף בק"ו מדיני נפשות, ואין לומר דדיני נפשות גופיה לא אזלינן בתר רובא ברובא דליתא קמן אלא ברובא דאיתיה קמן, דהא בריש פרק בן סורר (סנהדרין דף ס"ט) משמע דבכל דוכתי אזלינן בתר רובא בדיני נפשות, כגון רוב נשים לט' ילדן, ורובא דאינשי דטעו בעיבורי דירחא, וצ"ל דרובא לרדיא זבני לא חשיב כהנך רובי הלכך לא סמכין אהך רובא בדיני ממונות עכ"ל

It is a question because in the beginning of the chapter "One who sells fruits" Shmuel says that we do not follow the majority in monetary matters, but why not follow the majority as an a fortiori from capital cases? And one cannot answer that in capital cases themselves we also do not follow general presumptions (known as a "majority that is not before us" – e.g., most people in society do X in Y situation) either but only concrete majorities (known as a "majority that is before us" – e.g., a majority of judges committing to a certain ruling), for in the beginning of the chapter called "Waywayrd son" (Sanhedrin 69) it seems like we always follow the majority in capital cases, e.g., most women give birth in their 9th month or most people make mistakes regarding identifying the new moon.

So we must say that the presumption that "the majority buy oxen for plowing" is not like these other presumptions. Therefore, we do not rely on this presumption/majority in monetary cases.

7. בית חדש חושן משפט רלב:כא

...וטעמא דמילתא דאע"ג דרוב זרע פשתן שבעולם נזרע איכא הרבה בני אדם שלוקחין לדברים אחרים למאכל ולרפואה וכנגד אדם אחד שקונה י' סאין לזריעה יש מאה בני אדם שקונין מיהת סאה אחת למאכל ולרפואה...

... and the reason is that even though most flax seeds in the world are planted, there are many people who buy them for other purposes – food, medicine. And for every one person who buys 10 *se'ah* for planting, there are 100 people who buy one *se'ah* for food or medicine.

8. קידושין נ:

איתמר: רב הונא אמר: חוששין לסבולנות. וכן אמר רבה: חוששין לסבולנות.

Rav Huna says: One must be concerned about gifts. If a woman agreed to a betrothal and the prospective husband sent her gifts in the presence of witnesses, one must be concerned about the possibility that he sent them for the sake of betrothal. Therefore, the woman may not become betrothed to another man without first receiving a bill of divorce from this one. And Rabba similarly says that one must be concerned about gifts.

9. חידושי הריטב"א קידושין נ: ד"ה אמר ר' פפא באתרא דמקדשי

...ואי קשיא לך והא קי"ל כרבנן דלא חיישין למעוטא אפילו לחומרא. איכא למימר דהתם הוא ברובא דבחיוב וטבע שאינו תלוי ברצון כגון ההיא דקטן וקטנה שחולצין ומייבמין ולא חיישין לסריס ואיילונית דהוה מיעוטא וכההיא דאמרינן דרוב נשים מעוברות יולדת ומיעוט מפילות אבל ברוב התלוי במנהג שאינו חיוב וכל אדם שרוצה יכול לנהוג כמנהג המיעוט ודאי חוששין למיעוט לחומרא שהרי כיון שהדבר תלוי בדעת פעמים שאדם נוהג כמנהג המיעוט...

...And you challenge: but we rule like *rabanan* that we do not concern ourselves with the minority of cases even for the purposes of being stricter? It is possible to say that this is only where the majority must be so by its nature – i.e., it does not depend on someone's will – like the situation of minors who perform *yibum* or *chalitzah* – and we do not concern ourselves with the possibility that they may be incapable of having children, as that is a minority of cases. Or that which we say that most women who are pregnant give birth, and only a minority of them miscarry. However, when a majority presumption is based on people's choice, sometimes a person might choose to behave like the minority.